EUROPHARM FORUM
Yıllık Toplantısının Ardından

Ecz.Şerif Boyacı
(TEB Merkez Heyeti Denetleme Kurulu Başkanı)

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Bölümüne bağlı Europharm Forum'un 11.Yıllık Toplantısı 3-5 Ekim 2002 tarihleri arasında örgütün merkezinin bulunduğu Kopenhag'da DSÖ binasında yapıldı. Birliğimizi temsilen katıldığım toplantının ilk günü sabah oturumunda çalışma ve hesap raporlarının görüşülmesinden ve onaylanmasından sonra iki yıllık dönem için seçimler yapıldı. Dönemini tamamlayan ve tekrar aday olamayan Başkan Maja Jaksevac-Miksa (Hırvatistan)'nın yerine tek aday olan başkan yardımcısı Eeva Terasalmi (Finlandiya) başkanlığa seçildi. Yönetim Kurulu için yapılan seçimler sonucunda önceki dönem üyelerinden Herbert Cabana (Avusturya) başkan yardımcılığına, Dirk Broeckx (Belçika) tekrar saymanlığa, Suzete Costa (Portekiz) de üyeliğe yeniden seçildiler. Yeni üyeler ise Sandra Berzina (Letonya), Johaness Metzger (Almanya) ve Sandor Szabo (Macaristan) oldular.

Yıllık çalışma raporunda 34 Avrupa ülkesinin üye olduğu ve forumun asıl görevinin DSÖ'nün öncelikleri çerçevesinde, Avrupa'da sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine ulusal eczacılık örgütleri kanalıyla kurulacak diyalog ve işbirliği yoluyla, serbest eczacılığın sahip olduğu potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesi ve eczacılık uygulamalarının geliştirilmesi olduğu vurgulandı. Sürdürülen altı proje hakkında açıklamalarda bulunuldu.

TEB olarak yaptığımız çalışmalara ait raporumuz toplantıya sunuldu, ilgi gösterilen bölümler hakkında bilgi verildi.

Görüşmeler sırasında bazı proje çalışmalarının ülkeler arasında ikili olarak yürütülmesi ve sonuçların karşılaştırılmasının hedeflendiği anlatıldı.

Öğleden sonra, Forumun altı konuda sürdürülen projelerinin atölye çalışmalarına geçildi. İki bölümde yapılan bu çalışmalardan Astma Hizmet Projesi ile Diabet Bakımı Projesine katıldım.

13 ülkede devam eden Astma Hizmet Projesi yönetmeni tarafından çalışmaların sistematiği üzerinde bir sunum yapıldı. Geçilen aşamaların çalışmalara olanak vermek, ilerletmek, çalışmayı kabullenmek ve yapmak olduğu vurgulandı. Projenin yürütülmesi sırasında ülke koşullarına göre iki yaklaşımdan birinin seçildiği görüldü. Sınırlı sayıda eczanede geniş kapsamlı, ayrıntılı tarama yapılması veya çok sayıda eczanede dar kapsamlı tarama yapılması.

10 ülkede yapılan Diabet Bakımı projesinin atölye çalışmasında Danimarka'da bu anlamda yapılan çalışmalar sunuldu. Sonuçları irdelendi.

Hipertansiyon (18 ülke), Sigara Bırakma (14 ülke), İlaçlar Hakkında Sorunuz (17 ülke),

Eczacılar ve HIV/AIDS (10 ülke) diğer çalışma gurupları ve atölye çalışmalarının konularıdır.

İkinci gün çalışmaları İnsanlık Hakkı olarak Sağlık ve DSÖ nün Yaklaşımı konulu panel ile sürdürüldü.

DSÖ kökenli iki panelist sağlık hizmetlerinin yürütülmesindeki yaklaşımlar ve öncelikli stratejiler konusunda sunumlar yaparak ülkeler arasındaki güncel sağlıklı yaşam ve doğuştan beklenen yaşam süresi farklılıklarını vurgulayan sözleşmelerini değişik ülkelerde yaptıkları çalışmalarının sonuçları ile açıkladılar.

Sağlığa ulaşma konusunda yapılacak uygulamalara eczacıların nasıl katkı yapabilecekleri iki konuşmayla örneklendi.

İlk olarak İskoçyalı Dr.Scott Bryson ülkesinden örneklerle açıklamalar yaptı. Glasgow şehir içinde yaşayan düşük gelir gurubundan kişilerde-1991 araştırmalarına göre-ortalama yaşam süresinin 67 olduğu ancak şehir dışında yaşayanların, on yıl fazla ortalama 77 yıl yaşadıklarını ayrıca da bayanların baylardan ortalama 10 yıl fazla yaşadıklarını söyledi. Eczacıların, ölümlerin ve sakatlanmaların azaltılması sağlıklı yaşam biçimini desteklemek, öne çıkarmak; ilaçlara bağlı olumsuzlukların azaltılacağı ve ilaçların maliyet/yarar dengesine uygun kullanımını öneren sağlık hizmeti sistemlerini geliştirmek ve kanıta, belgeye dayalı ve paylaşılarak arttırılan deneyimlere dayanan uygulamalarla doğru hizmet üreterek sağlığa yönelen tehditlerin önlenmesi ve yok edilmesine katkı yapabileceklerini vurguladı.

Danimarkalı Prof.E.Holme Hansen, Halk Sağlığının Desteklenmesi konulu konuşmasından eczacıların bu konudaki katkılarının ve ayırdıkları zamanın yeterli karşılığının nasıl ödeneceğini sorguladı. Bu yaklaşımın önceki FIP Başkanı Peter Kielgast'ın görüşleri ile de örtüştüğünü belirtmek isterim. Kielgast da farmasötik bakım hizmetinin eczanelerde daha hızla ve yaygın uygulanabilmesi için konuya ticari bir bakış açışı ile yaklaşılmasını desteklediğini 2002 FIP Kongresi'nin açılış konuşmasında açıklamıştı.

Finlandiyalı Dr.Marianne Enakoski'nin Davranış Bozukluğu gösteren hastalara duygusal, uygulanabilir ve bilgilendiren Farmasötik Bakımla destek verilmesi konusunu gündeme getirdi. Eczanenin içinde bu tip hastalarla görüşme yapabilecek sessiz, ayrı bir bölümün bulunmasının psikofarmasötik ilaçları kullanan hastaların çekingen, korkulu ve de önyargılı biçimde değerlendirildiği özellikleri düşünülürse, ne kadar gerekli olduğunu söyledi.

Dr.Marlene Haems (Belçika) Hareketli Yaşlanma konulu konuşmasında yaşlıların gençlere göre daha değişik beklentilerinin olmasına rağmen ilaçlarında doğru kullanım ve güvenlik aradıklarını ve kendilerine bu konuda bilgi verilirken normal kişiler gibi davranılmasını beklediklerini; yaşlanmanın bir hastalık olmadığı ve kötü alışkanlıkları bulunmayan kişilerin daha uzun yaşayabildiklerini söyledi.

Son konuşmacı DSÖ'nün çeşitli bölümlerinde etkili görevlerde bulunmuş olan ve Europharm Forum'un çalışmalarına katkı ve destek veren eczacı Dr.Kees'de Joncheere oldu. "Akılcı İlaç Kullanımı" konulu konuşmasında ilaçların doğru kullanılmaları durumunda sağlıklı yaşama ulaşmada en etkili ve en düşük maliyetli araç olduğunu ancak reçetesiz ve yanlış kullanımın yaygın olduğu konusunda çok sayıda kanıt bulunduğunu açıkladı. Eğitim ve bilgi eksikliği, endüstrinin pazarlama uygulamaları, ekonomik nedenler, bulunabilirlik sorunları, hasta beklentileri, tedavide mutlaka ilaç yazılmasının beklentisini nedenler arasında saydı.

Sonuç olarak yıllık toplantının başarılı ve örgütün çalışmaları ve ülkeler arasında bilgi değişimi anlamında yararlı; sempozyumun içerik olarak seçilen konularda katılımcılara değişik görüşleri aktarmada başarılı olduğunu söyleyebilirim.